

Schemat scenariusza przygotowanego w ramach projektu Historia zapisana na murach Mokotowa

1. Temat zajęć

Działalność antykomunistyczna upamiętniona pomnikami i tablicami na terenie Mokotowa

2. Cele ogólne

- Przybliżenie uczniom czasów komunizmu w PRL
- Pokazanie postaci związanych z działalnością antykomunistyczną na terenie Mokotowa
- Kształtowanie postaw patriotycznych i etycznych
- Doskonalenie umiejętności współpracy w grupie przy rozwiązywaniu zadań i problemów
- Doskonalenie umiejętności pracy z mapą oraz korzystania z urządzeń multimedialnych i

3. Czas trwania

Czas trwania zajęć około 4 godzin

4. Środki i pomoce dydaktyczne potrzebne do realizacji

Mapa Mokotowa z zaznaczonymi punktami ,

5. Przebieg zajęć

- Nauczyciel na początku zajęć opowiada o przebiegu zajęć wprowadza uczniów w czasy komunistyczne , warto tutaj wyjaśnić pojęcia; PRL komunizm, totalitaryzmu, opozycja , urząd bezpieczeństwa , cenzura, represje . Można bardzo krótko opowiedzieć o najważniejszych etapach w dziejach PRL :
  - ✓ okresie 1945- 56 ze szczególnym zwróceniem uwagi na okres 1945-48 gdy kształtowała się władza komunistyczna -proces szesnastu przywódców państwa podziemnego) czasach stalinowskich represji 1948 -56
  - ✓ okresie rządów Gomułki 1956 – 1970 - okres małej stabilizacji , cenzura list 34 (Wańkowicz, Jasienica) wystąpienia 1968, 1970 ,
  - ✓ Czasy Gierkowskie – protesty w Radomiu , Strajki w 1980 i tworzenie podziemnego społeczeństwa obywatelskiego propagującą niezależną kulturę (Ann Erdman i Tadeusza Walendowski) powstanie Solidarności
  - ✓ Stan wojenny i lata 80 – wprowadzenie stanu wojennego , działalność podziemnej solidarności, okrągły stół , koniec komunizmu – Jacek Kaczmarski
- Uczniowie dzielni są na 5-6 osobowe grupy otrzymują mapę Mokotowa z znaczącymi miejscami i wspólnie z opiekunem grupy opracowują trasę dotarcia do wyznaczonych na mapie punktów oznaczonych numerami 3, 10, 11,21,24. Razem z mapą dołączone są zdjęcia tych miejsc można je wydrukować stosując program Google maps. Opiekun grupy posiada zaklejone koperty z zdaniami , które muszą wykonać uczniowie po dotarciu do wyznaczonego punktu oraz opisem osób których dotyczy Opiekun grupy nie uczestniczy bezpośrednio w

realizowaniu zadań a pełni rolę obserwatora i może przyznawać punkty za zachowanie w czasie trwania gry i współpracę grupy.

- Grupa po zgłoszeniu gotowości rozpoczyna realizację zadań, warto pamiętać aby wszystkie grupy nie rozpoczęły wykonywania w tym samym czasie dlatego należy zachować odstęp ok. 15-20 minut pomiędzy grupami . Można także wprowadzić limit czasowy ok. 2,5 godzin na wykonanie całej trasy i przyznawać punkty ujemne za spóźnienie grupy.
- Po dotarciu na wyznaczone na mapie punkty opiekun grupy odczytuje lub opowiada informację o osobie, której poświęcona jest tablica a następnie uczniowie wykonują zadania. Kolejność dotarcia do punktów jest ustalana przez grupę Poniżej podajemy przykładowe zadania jakie można wykorzystać przy poszczególnych punktach

Punkt 3 Jacek Kaczmarski - Uczniowie interpretują tekst piosenki Kaczmarskiego „Mury” Tekst pieśni jest ogólnodostępny , można także odtworzyć piosenkę korzystając z jakiegoś urządzenie multimedialnego.

Proponowane pytania potrzebne do interpretacji : o czym opowiada tekst piosenki , co symbolizuje motyw muru który pojawia się w piosence, nadajcie własny tytuł pieśni Kaczmarskiego

Punkt 10 Melchior Wańkowicz – Melchior Wańkowicz za napisanie tekstu do radia Wolna Europa za co został aresztowany 5 października 1964 roku w mieszkaniu przed budynkiem którego się obecnie znajdujecie. Spędził w areszcie 5 tygodni . Wyrokiem sądu PRL został skazany na 3 lata więzienia a. Ostatecznie władze nie zdecydowały się na wykonanie wyroku . Napiszcie list otwarty do ówczesnego I sekretarza PZPR Władysława Gomułki w którym będziecie domagać się uwolnienia aresztowanego pisarza

Punkt 11- W 1964 Paweł Jasionica był jednym z 34 polskich pisarzy którzy podpisali list protestacyjny przeciwka ograniczaniu wolności słowa (cenzurze). Napiszcie podobny list w którym uzasadnicie dlaczego nie warto ograniczać wolności słowa

Punkty 21 oraz 22 – punkt 21 Tablica na murze upamiętniająca wymordowanie 283 więźniów politycznych przez komunistów po roku 1945 w Areszcie Śledczym bezpieki. oraz tablica 22 upamiętniająca Kazimierza Pużaka, Sekretarza Generalnego Polskiej Partii Socjalistycznej, przewodniczącego Rady Jedności Narodowej, jednego ze skazanych w pokazowym procesie szesnastu, umęczonego na śmierć w więzieniu w Rawiczu

Uczniowie przygotowują ulotkę zapraszającą na manifestację domagającą się uwolnienia przetrzymywanych w areszcie więźniów politycznych

Punkt 24 Tablica poświęcona opozycyjnemu salonowi literackiemu prowadzonego przez wnuczkę Wańkowicza wraz z mężem. Napis brzmi: "W tym domu w latach 1976-1979 działał opozycyjny salon literacki prowadzony przez Annę Erdman i Tadeusza Walendowskiego, propagujący niezależną kulturę – podpis :bywalcy i przyjaciele."

Uczniowie przygotowują zaproszenia do udziału w literackim spotkaniu poświęconemu literaturze .

- Po powrocie wszystkich dobywa się podsumowanie a po obejrzeniu wyników prac grup ogłoszenie wyników gry miejskiej.